

**Siilinjärven kansalaisopiston
osaamisperusteinen
opetussuunnitelma 2023->**

Siilinjärven kansalaisopiston osaamisperusteinen opetussuunnitelma 2023->

Kansalaisopistojen liiton laatima pohja sisältää yleiset tekstiluvut sekä oppiainekohtaiset luvut. Pohja on päivitetty 6.10.2022.

Pohjaa muokattu Siilinjärven kansalaisopiston opetussuunnitelmaan paremmin yhteensopivaksi kesällä 2023. Opetussuunnitelma on hyväksytty Siilinjärven sivistyslautakunnassa 22.8.2023.

Nimi	Siilinjärven kansalaisopiston osaamisperusteinen opetussuunnitelma 2023->
Päätösnumero	3
Hyväksyjä	Siilinjärven sivistyslautakunta
Päätöspäivämäärä	22.8.2023
Voimaantulopäivämäärä	22.8.2023
Pdf luotu	12.6.2024

4. Kielet

Siilinjärven kansalaisopiston kielten opetuksen perusajatuksena on tarjota aikuisväestölle pohjakoulutuksesta riippumatta tasapuoliset mahdollisuudet vieraiden kielten opiskeluun elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaisesti. Opetuksen keskeisiä arvoja ovat avoin suhtautuminen toisiin, erilaisuuden hyväksyminen, aktiivinen vuorovaikutus, toimiminen ryhmän jäsenenä sekä tietoisuuden lisääminen niin omasta kuin vieraastakin kulttuurista.

4.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kielikurssit ovat avoimia kaikille taustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa voi opiskella kieliä alkeista alkaen tai syventää ja ylläpitää jo hankittua vieraan kielen taitoa.

Kieltenopetuksen tavoitteena on käytännön kielitaito. Taustalla on ajatus kielenkäyttäjistä sosiaalisena toimijana, jonka tavoitteena on toimia erilaisissa tilanteissa jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.

Tavoitteena on myös opiskelijan opiskelutaitojen kehittäminen, omien vahvuuksien löytäminen sekä ohjaaminen omaehtoiseen opiskeluun.

Siilinjärven kansalaisopiston kieltenopetuksen tavoitteena on auttaa oppijoita kommunikoimaan yli kielellisten ja kulttuuristen rajojen sekä vapaa-aikana että työtehtävissä. Kielellisten valmiuksien ohella oppija saa kulttuuripääomaa sekä uusia näkökulmia paitsi erilaisuuden ymmärtämiseen myös omaan kieleen ja kulttuuriin. Yksi keskeinen tavoite on myös omien opiskelutaitojen kehittäminen, oman oppimistyylin ja vahvuuksien löytäminen. Koska kieli on ajattelun, itseilmaisun ja viestinnän väline, oppijoita ohjataan aktiiviseen, toiminnalliseen vuorovaikutukseen käyttämällä vieraan kielen opiskelulle tyypillisiä työtapoja, kuten esim. pari- ja pienryhmäkeskustelua. Näin oppijoita rohkaistaan käyttämään vierasta kieltä erityisesti suullisissa kommunikaatio-tilanteissa. Oppijoita ohjataan myös omatoimiseen opiskeluun ja erilaisten oppimismahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Käytännönläheiset arkipäivän kommunikaatio- ja matkustustilanteet ovat vahvasti esillä kielikurssien sisällössä. Alkeiskursseilla aihepiireinä ovat mm. tervehdykset, esittäytyminen, itsestä kertominen, lukusanat, hinnat, ostosten tekeminen, ravintolassa asiointi, tien neuvominen, säästä puhuminen sekä yksinkertaiset peruskielioppiasiat. Jatkokursseilla kieliopin tuntemus ja aihepiirit laajenevat ja syvenevät ryhmän tason ja toiveiden mukaan. Yleisiä teemoja ovat esim. työ- ja vapaa-aika, kulttuuri ja yhteiskunnalliset kysymykset. Kaikilla kielikursseilla on aina mukana myös kohdekielen kulttuuri- ja tapatietoa.

4.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kielikurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Myös niiden painotukset vaihtelevat. Tyypillisesti kursseilla painotetaan suullista tuottamista ja puhutun kielen ymmärtämistä sekä kohdekielen maiden kulttuureihin perehdyttämistä.

Opiskelijoita kannustetaan tavoitteelliseen kieltenopiskeluun tarjoamalla tasolta toiselle eteneviä kursseja.

Kielten opetusta järjestetään eri tasoryhmissä sekä päivällä että illalla. Kursseilla edetään ryhmän tason ja edellytysten mukaan ottaen huomioon myös kunkin oppijan yksilölliset erot. Suurin osa kursseista kokoontuu kerran viikossa 90 min kerrallaan, mutta on myös 60 ja 75 min oppitunteja sekä kaksi kertaa viikossa kokoontuvia ryhmiä. Ryhmäopetuksen lisäksi on mahdollisuus yksilö- ja pienryhmäopetukseen, jolloin oppitunti ja opetuskerrat sovitaan tapauskohtaisesti.

4.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Kansalaisopiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehysten taitotasolle (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

A1 - Perustaso: Alkeet, suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa

A2 - Perustaso: Selviytyminen esim. tyypillisissä matkailutilanteissa

B1 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. arkielämän tilanteissa

B2 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. työelämässä

C1 - Taitava kielenkäyttäjä: Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa

C2 - Taitava kielenkäyttäjä: Virheetön, täsmällinen ja sopiva kielenkäyttö vaativissa tilanteissa

Osaamisen arviointi tehdään vertaamalla opiskelijan osaamista kurssin osaamistavoitteisiin ja niistä johdettuihin arviointikriteereihin.

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamisen arvioinnista vastaa kurssin opettaja. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Arvioinnissa voi käyttää kurssin ja oppimateriaalin tehtäviä sekä erilaisia omaehtoisia tuotoksia siten, että yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

4.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Opettaja muotoilee omalle kurssilleen tavoitteet ja niille kriteerit, jotka lisätään ePerusteisiin kohtaan "Osaamisen arvioinnin kohteet".

Alla olevia esimerkkejä voi käyttää mallina ja/tai muokata oman kurssin tason ja sisällön mukaisiksi.

Osaamistavoite	Arviointikriteeri(t)
osaa etsiä kurssin aiheisiin liittyvää tietoa kohdekielellä	etsii kurssin aiheisiin liittyvää tietoa kohdekielellä itsenäisesti/monipuolisesti/oma-aloitteisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa arvioida omaa osaamistaan	arvioi omaa osaamistaan itsenäisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa kehittää omaa kielitaitoaan	kehittää omaa kielitaitoaan itsenäisesti/monipuolisesti/oma-aloitteisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa esittäytyä lyhyesti, sekä kertoa itsestään	- käyttää olla-verbin eri muotoja sujuvasti preesensissä - tuottaa yleisimmät kansallisuutta kuvaavat adjektiivit - käyttää yleisimpiä verbejä preesensin yksikön ensimmäisessä persoonassa
osaa tilata ruokaa ravintolassa	- tunnistaa perusruokasanastoa - käyttää yksinkertaisia ulkoa opittuja pyyntöjä ja kohteliaisuusfraaseja tuetusti/itsenäisesti
osaa esittää lomatilanteisiin liittyviä kysymyksiä	- käyttää kysymyssanoja auttavasti/tuetusti/monipuolisesti - muodostaa tuetusti/itsenäisesti kysymyksiä huomioiden sanajärjestyksen - käyttää lomatilanteisiin liittyviä sanoja
osaa ostaa tai tilata asioita	- tunnistaa numerot - tunnistaa hintoihin liittyvät ilmaisut - tuottaa suullisesti numeroita sujuvasti/auttavasti - pyytää/tilaa asioita perusilmaisuja käyttäen tuetusti/itsenäisesti
osaa neuvotella ostamiseen ja myymiseen liittyvissä tilanteissa	- ilmaisee mielipiteensä luontevasti/sujuvasti/monipuolisesti ilmaisuja käyttäen - ilmaisee suullisesti kielen sävyeroja auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin/joustavasti/monipuolisesti - käyttää neuvotteluihin liittyviä verbejä ja substantiiveja auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin/joustavasti/monipuolisesti
osaa osallistua epämuodolliseen keskusteluun ystävänsä kanssa	- ilmaisee mielipiteensä yksinkertaisia/erilaisia ilmaisuja käyttäen - ilmaista eriävän mielipiteensä kohteliaasti

	• esittää perusteluja mielipiteidensä tueksi • osallistua keskusteluun aktiivisesti
osaa tuottaa kirjallista tekstiä kohdekielellä	• kirjoittaa lyhyitä ja yksinkertaisia henkilötietoja antavia fraaseja sanakirjan avulla /itsenäisesti • täyttää lomakkeen, jossa kysytään henkilötietoja • kirjoittaa lyhyen viestin, jossa on paljon vakiintuneita ilmauksia
osaa suositella ja ehdottaa	• vertailee neuvoihin liittyvien rakenteiden muotoja ja tyyliä tuetusti/itsenäisesti • tuottaa (joitakin) neuvoihin liittyviä verbilausekkeita kohtalaisen sujuvasti
osaa kertoa omista harrastuksistaan	• käyttää omaan harrastukseen liittyvää yksinkertaista ja suppea monipuolista sanastoa
osaa kertoa menneistä tapahtumista	• tuottaa imperfektin positiivisia ja negatiivisia muotoja auttavasti/sujuvasti • käyttää (yleisimpiä/useita) menneeseen viittaavia ajanmääreitä auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin
osaa kuvata prosessin kulun suullisesti	• tuottaa passiivirakenteen preesensissä tuetusti/auttavasti/itsenäisesti • tuottaa vaiheiden järjestykseen liittyviä määreitä tuetusti/auttavasti/itsenäisesti
osaa kuvailla kuinka joku asia tapahtuu	• tunnistaa adjektiivin ja adverbien käytön eron tuetusti/itsenäisesti • muodostaa adverbeja tuetusti/itsenäisesti • sijoittaa adverbien oikeaan kohtaan yksinkertaisissa lauseissa kirjallisesti/suullisesti

4.4.1. Englanti

Toistaiseksi ainealalla ei voi suorittaa opintopisteytettyjä kursseja.

4.4.2. Ruotsi

Toistaiseksi ainealalla ei voi suorittaa opintopisteytettyjä kursseja.

4.4.3. Saksa

Saksa aktiiviseksi, syksy, 1,5 op

Saksaa 2-3 vuotta opiskelleille sekä kertaajille. Kurssin käytyäsi osaat kertoa asuinalueesi kaupoista ja palveluista, mökkeilystä Suomessa, kuvailla ihmisten ulkonäköä ja kertoa työstä sekä harrastuksista. Osaat vertailla adjektiiveja, käyttää refleksiiviverbejä, imperfektiä ja pluskvamperfektiä sekä konditionaalia. Halutessasi voit suorittaa kurssin (syyslukukauden osuuden) opintopistekurssina (1,5 op), jolloin opintohin sisältyy oppituntien lisäksi n.16 t itsenäistä opiskelua (esim. kotitehtävien/oppimistehtävien tekeminen). Suoritustavasta sovitaan kurssin alkaessa opettajan kanssa. Oppikirja HALLO! 2 SAKSAA AIKUISILLE kpl:sta 8 loppuun.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- kertoa saksaksi asuinalueensa kaupoista ja palveluista
- kertoa saksaksi mökkeilystä Suomessa
- kuvailla ihmisten ulkonäköä
- kertoa työstä sekä harrastuksista

Keskeiset sisällöt

Kurssilla laajennetaan sanavarastoa ja harjoitellaan niin suullista kuin kirjallistakin ilmaisua pääasiassa oppikirjan kappaleiden avulla, mutta lisänä on myös oppikirjan ulkopuolista käsiteltäviin aihepiireihin (asuinalue ja sen palvelut, suomalainen mökkikulttuuri, ihmisten kuvailu sekä työ ja harrastukset) liittyvää materiaalia, joka voi olla myös audiovisuaalista. Kielioppia (adjektiivien vertailu, refleksiiviverbit, imperfekti, pluskvamperfekti ja konditionaali) käsitellään niin ikään sekä oppikirjan että opettajan jakaman lisämateriaalin avulla. Oppitunneilla käytetään pari- ja pienryhmätyöskentelyä, mutta kurssi sisältää myös kirjallisia tehtäviä, jotka ovat usein myös kotitehtäviä. Kurssin opetus etenee Hallo! 2- oppikirjan mukaan kpl:sta 8 alkaen.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamistavoitteiden tyydyttävä suullinen ja kirjallinen hallinta. Suoritustapa sovitaan kurssin alkaessa opettajan kanssa. Osaamisen näyttö voi sisältää esim. videoidun osaamistehtävän, kirjallisen tehtävän tai arviointi voi perustua jatkuvaan näyttöön oppitunneilla. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- kertoo asuinalueen kaupoista ja palveluista
- kuvailee suomalaista mökkeilyä
- kuvailee ihmisten ulkonäköä
- kertoo työstään ja harrastuksistaan
- vertailee adjektiiveja
- käyttää refleksiiviverbejä
- käyttää aikamuodoista imperfektiä ja pluskvamperfektiä
- käyttää konditionaalia

4.4.4. Italia

Italian kieli ja kulttuuri 4, Vuorela, pienryhmä, syksy, 1,5 op

Sopii n. 6 vuotta italiaa opiskelleille. Kurssin käytyäsi osaat kertoa italialaisesta koulusta sekä eroista italialaisen ja suomalaisen koulun välillä; osaat kuvailla terveydellisiä ongelmia

ja nimetä erilaisia ruumiinosia italiaksi. Kurssin lopussa osaat myös käyttää italian kielessä käskymuotoa sekä indefiniittipronomineja. Oppikirja BELLA VISTA 2 kappaleesta 7. Halutessasi voit suorittaa kurssin (syyslukukauden osuuden) opintopistekurssina (1,5 op), jolloin opintohin sisältyy oppituntien lisäksi n.14 t itsenäistä opiskelua (esim. kotitehtävien/oppimistehtävien tekeminen). Suoritustavasta sovitaan kurssin alkaessa opettajan kanssa.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- kertoa italialaisesta koulusta sekä eroista italialaisen ja suomalaisen koulun välillä
- kuvailla terveydellisiä ongelmia ja nimetä erilaisia ruumiinosia italiaksi
- käyttää italian kielessä käskymuotoa sekä indefiniittipronomineja.

Keskeiset sisällöt

Kurssilla laajennetaan sanavarastoa ja harjoitellaan niin suullista kuin kirjallistakin ilmaisua pääasiassa oppikirjan kappaleiden avulla, mutta lisänä on myös oppikirjan ulkopuolista käsiteltäviin aihepiireihin (koulutusjärjestelmä Italiassa ja Suomessa, terveys) liittyvää materiaalia, joka voi olla myös audiovisuaalista. Kielioppia (käskymuoto ja indefiniittipronomit) käsitellään niin ikään sekä oppikirjan että opettajan jakaman lisämateriaalin avulla. Oppitunneilla käytetään pari- ja pienryhmätyöskentelyä, mutta kurssi sisältää myös kirjallisia tehtäviä, jotka ovat usein myös kotitehtäviä. Kurssin opetus etenee Bella Vista 2- oppikirjan mukaan kpl:sta 7 alkaen.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamistavoitteiden tyydyttävä suullinen ja kirjallinen hallinta. Osaamisen näyttö voi sisältää esim. videoidun osaamistehtävän, kirjallisen tehtävän tai arviointi voi perustua jatkuvaan näyttöön oppitunneilla. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- käyttää koulutukseen liittyvää sanastoa keskustelussa
- käyttää terveyteen liittyviä termejä
- tunnistaa ruumiinosien nimitykset
- käyttää käskymuotoa suullisesti ja kirjallisesti
- käyttää indefiniittipronomineja

4.4.5. Venäjä

Toistaiseksi ainealalla ei voi suorittaa opintopisteytettyjä kursseja.

4.4.6. Espanja

Uusi kurssi lv. 2024-2025

Espanjan alkeet, syksy (1,5 op), 1,5 op

Espanjan alkeiskurssi, josta sinulla on halutessasi mahdollisuus suorittaa 1,5 opintopistettä/sl. Kurssin käytyäsi tiedät, miten espanjaa äännetään ja millaista intonaatiota käytetään väite- ja kysymyslauseissa. Osaat tervehtiä, hyvästellä ja vaihtaa kuulumisia espanjaksi. Pystyt esittelemään itsesi ja kertomaan perheestäsi sekä kuvailemaan henkilöitä. Osaat tilata juomat ja tapakset baarissa sekä pyytää laskun. Osaat lukusanat 0-100. Tunnet espanjan artikkelit ja tiedät, miten monikko muodostetaan. Hallitset persoonapronomit ja osaat taivuttaa säännöllisiä

-ar-verbijä preesensissä sekä adjektiiveja. Osaat myös taivuttaa ja käyttää verbejä ser*, estar* ja tener*. Oppikirja BUENAS MIGAS 1, uudempi painos.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- ääntää espanjan kieltä
- intonaatioiden käytön väite- ja kysymyslauseissa
- tervehtiä, hyvästellä ja vaihtaa kuulumisia espanjaksi
- esitellä itsensä, kertoa perheestään ja kuvailla henkilöitä
- tilata juomia ja tapaksia
- osaa pyytää laskun
- lukusanat 0-100
- espanjan artikkelit
- monikon muodostamisen
- persoonapronominit
- taivuttaa säännöllisiä -ar-verbijä preesensissä
- taivuttaa ja käyttää verbejä ser*, estar* ja tener*

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamistavoitteiden tyydyttävä suullinen ja kirjallinen hallinta. Suoritustapa sovitaan kurssin alkaessa opettajan kanssa. Osaamisen näyttö voi sisältää esim. videoidun osaamistehtävän, kirjallisen tehtävän tai arviointi voi perustua jatkuvaan näyttöön oppitunneilla. Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- käyttää koulutukseen liittyvää sanastoa keskustelussa
- hallitsee kurssilla opiskeltuja espanjan kieliopin alkeita
- esittelee itsensä
- osaa asioida ravintolassa
- osaa ilmaista itseään tyydyttävästi sekä suullisesti että kirjallisesti

Espanjan alkeet, kevät (1,5 op), 1,5 op

Jatketaan syksyllä alkanutta kurssia. Oppikirja BUENAS MIGAS 1. Halutessasi voit suorittaa kurssista 1,5 opintopistettä/kl. Kurssin käytyäsi osaat syksyn kurssilla mainittujen asioiden lisäksi varata hotellihuoneen ja tiedät majoitusvaihtoehtoista Espanjassa. Tunnet maita, kansallisuuksia ja kieliä. Pystyt kertomaan perusasioita omasta ammatistasi ja työpaikastasi. Osaat viikonpäivät, kuukaudet, vuodenajat ja päiväyksen. Osaat myös kertoa harrastuksista ja vapaa-ajanvietostasi. Tunnet kellonajat ja osaat ostaa elokuva lipun. Olet oppinut käyttämään espanjan olla-verbijä (ser*, estar*, tener* ja hay), verbiä gustar sekä säännöllisiä er- ja ir-verbijä. Tiedät myös, miten verbit hacer*, saber*, ver*, decir*, ir* ja jugar preesensissä taipuvat. Tunnet persoonapronominien prepositiomuodot ja datiiivpronomininit. Osaat myös tavallisimmat kysymyssanat, artikkelien käytön, henkilöobjektin a-preposition ja ajan adverbeja.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- varata hotellihuoneen
- nimetä maita, kansallisuuksia ja kieliä
- kertoa omasta ammatistaan ja työstään
- kertoa harrastuksistaan
- kellonajat, viikonpäivät, kuukaudet, vuodenajat ja päiväykset
- käyttää espanjan olla-verbejä, gustar-verbiä ja säännöllisiä er- ja ir-verbejä
- osaat taivuttaa verbit hacer*, saber*, ver*, decir*, ir* ja jugar preesensissä
- persoonapronominien perpositiomuodot ja datiiivpronimit
- tavallisimmat kysymyssanat
- henkilöobjektin a-preposition
- ajan adverbeja

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamistavoitteiden tyydyttävä suullinen ja kirjallinen hallinta. Suoritustapa sovitaan kurssin alkaessa opettajan kanssa. Osaamisen näyttö voi sisältää esim. videoidun osaamistehtävän, kirjallisen tehtävän tai arviointi voi perustua jatkuvaan näyttöön oppitunneilla. Arviointi hyväksytty / hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- ilmaisee itseään tyydyttävästi sekä suullisesti että kirjallisesti
- varaa hotellihuoneen
- nimeää maita, kansallisuuksia ja kieliä
- kertoo työstään ja vapaa-ajastaan
- hallitsee kellonajat, viikonpäivät, kuukaudet, vuodenajat ja päiväykset
- käyttää espanjan olla-verbejä
- käyttää kysymyssanoja, prepositiota ja ajan verbejä

5. Käsityö

Siilinjärven kansalaisopiston kädentaitojen opetuksen tehtävänä on tarjota kurssilaisille mahdollisuus oppia uutta ja kerrata vanhaa omista lähtökohdistaan. Kädentaitojen opetus on yksilöllistä ryhmäopetusta.

5.1. Opetuksen tavoitteet

Kädentaitojen opetus Siilinjärven kansalaisopistossa on pääasiassa harrastuspohjaista opiskelua, jonka opetussisällöt noudattelevat opiskelijoiden toiveita. Tästä huolimatta opetuksessa tulee ottaa huomioon käsityölle ominainen prosessiluonne. Käsityön tekemiseen kuuluu olennaisena osana ennen työhön ryhtymistä tuotteen suunnittelu. Käsityö ei saa olla pelkkää jäljittelyä vaan opettajan tulee rohkaista opiskelijaa ratkaisemaan syntyneitä ongelmakohtia myös itse. Parhaimmillaan käsityö on omiaan kehittämään opiskelijan ongelmanratkaisukykyä: mihin käyttöön tuote tulee, mistä materiaalista valmistetaan, millä tekniikalla, mistä väreistä jne.

Opetuksen tavoitteena on myös kehittää ja monipuolistaa opiskelijan kädentaitoja, antaa onnistumisen elämyksiä, kasvattaa itseluottamusta, tarjota mielekästä yhdessä olemista ryhmässä sekä antaa uusia virikkeitä omalle harrastustoiminnalle.

5.2. Opetusohjelman rakenne

Kädentaitojen opetusalat

Kursseja järjestetään koko lukuvuoden sekä lukukauden mittaisina sekä päivän – muutaman viikonlopun mittaisina lyhytkursseina.

Pehmeät materiaalit

- erilaista kirjontaa
- ompelua
- kudontaa
- huovutusta
- lankatöitä
- neulontaa

Kovat materiaalit

- puutöitä
- entisöintiä
- verhoilua
- punontaa eri materiaaleilla
- korukivenhiontaa
- hopeatöitä
- betoni- ja mosaiikkistöitä

Sekatekniikat

- tuunaus
- kierrätyspunontaa
- joulu-, pääsiäis- ym. teema-askartelua

Muut

käsityömatkat

Taiteen perusopetus

Opetusjärjestelyt

Kädentaitojen opetusta järjestetään Taitolassa, Julkulantiellä, Risulantien kiinteistössä, Ahmon, Vuorelan ja Suininlahden kouluilla, sekä Harjamäen kudontatiilassa. Koko lukuvuoden kursseissa

annetaan opetusta kolme oppituntia (à 45 min) viikossa. Syksyllä on opetusta 10 viikkoa ja keväällä 12 viikkoa, kudonnassa 13 viikkoa. Lyhytkurssien pituudet vaihtelevat kurssin aiheesta riippuen.

5.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Alkeet

- Opiskelija tunnistaa käytettävät työvälineet ja materiaalit ja tietää, mihin ja miten niitä käytetään.
- Opiskelija osaa ohjatusti käyttää työvälineitä
- Opiskelija tunnistaa kestäväen kehityksen periaatteet
- Opiskelija tunnistaa eri työvaiheet ohjatusti
- Opiskelija osaa toteuttaa ohjatusti valmiista mallista yksinkertaisen työn
- Valmistettu työ on käyttökelpoinen

Perusteet

- Opiskelija käyttää työvälineitä ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti ja melko itsenäisesti
- Opiskelija tietää työskentelyn eri vaiheet
- Opiskelija osaa ottaa suunnittelussaan ja toteutuksessaan huomioon kestäväen kehityksen periaatteet
- Opiskelija osaa suunnitella oman työnsä ja toteuttaa sen ohjatusti
- Valmistettu työ on huolellisesti valmistettu, käyttökelpoinen ja siisti

Edistynyt

- Opiskelija osaa käyttää työvälineitä ja materiaaleja itsenäisesti
- Opiskelija tietää miksi työskentely sisältää eri vaiheita ja osaa soveltaa niitä omassa työssään joustavasti
- Opiskelija osaa suunnitella oman työnsä luovasti ja soveltaen aiemmin opittua osaa toteuttaa työn tarkoituksenmukaisesti
- Opiskelija osaa ottaa suunnittelussaan ja toteutuksessaan huomioon kestäväen kehityksen periaatteet ja soveltaa niitä joustavasti
- Valmistettu työ on yksilöllinen tuote, käytössä kestävä ja viimeistelty ulkonäöltään

Arviointi

Lähiopetuksena toteutettavilla kursseilla opettaja seuraa opiskelijoiden työskentelyä kurssin aikana ja arvioi kurssisuorituksen hyväksyty/hylätty -periaatteella.

Etäopetuksena toteutettavilla kursseilla opiskelija dokumentoi sovitulla tavalla työskentelyään ja kokoaa niistä aineiston tai sähköisen portfolion, joka lähetetään opettajalle sähköpostilla. Opettaja arvioi kurssisuorituksen hyväksyty/hylätty -periaatteella

5.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

5.4.1. Neulekoneen huolto- ja alkeiskurssi A ja B (alkeet, 2 op)

Uusi kurssi lv. 2024-2025

Kurssin sisältö:

1. ilta: Neulekoneen huolto ja säädöt: Neulekoneen omatoiminen huolto, puhdistus ja öljyäminen, huopatangon vaihtaminen ja alatason kiinnittäminen.
2. ilta: Tasojen välinen säätö. Neulekoneen osat. Tarkistetaan, että tarvittavat tarvikkeet ovat mukana. Tarvikkeiden käyttötarkoitukset. Koneen toiminta, kortinlukijan toimintaperiaatteet.

3. ilta: Erilaiset aloitustavat yksi- ja kaksitasokoneella, mallitilkun merkitys ja tekeminen, silmukoiden lisäykset, kavennus, osittaisneulonta, päättely, napinlävet, yksinkertainen palmikko.
4. ilta: Pipun teko. Pipun mittojen ottaminen, valeresoripipo, kaksinkertainen kirjoneulepipo, yksinkertainen pipo pykäreunalla (pitsi).
5. ilta: Perussukan teko (varsi alle 20 cm). Sukan mitoitus, rakenne, kantapää, kaksi erilaista kärkikavennustapaa.
6. ilta: Lapanen tasona. Peukalon tekniikka, yksittäiskuviopitsi-/kirjoneule.
7. ilta: Pyöröneuleeksi kääntäminen, kysymyksiä ja kertausta

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tunnistaa neulekoneeseen kuuluvat osat ja niiden käyttötarkoitukset
- tehdä neulekoneelle perushuollon ja tasojen välisen säädön
- vähintään yhden aloitustavan
- tehdä yhden silmukan lisäyksiä ja kavennuksia työn reunassa
- päätellä työn
- neuloa mallitilkun ja laskea siitä neuletiheyden
- osittaisneulonnan periaatteen
- käyttää reikäkorttilaitetta ja tehdä sen avulla kirjoneuletta ja pitsineuletta
- käyttää pitsikelkkaa
- neuloa kaksinkertaisen kirjoneulepilon, perussukan sekä lapasen.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opiskelija täyttää kurssiin kuuluvan työkirjan, johon liitetään kuvat tekemistään töistä. Opiskelija lähettää opettajalle ohjeen mukaan täytetyn työkirjan sähköpostitse. Kurssisuoritus arvioidaan hyväksytytty/hylätty -periaatteella.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- huoltaa neulekoneen omatoimisesti
- käyttää neulekonetta ja sen välineitä tarkoituksenmukaisella tavalla
- tekee neuleeseen aloituksen, lisäykset, kavennukset ja päättelyn
- laskee neuletiheyden mallitilkusta
- valmistaa koneella pilon, sukan ja lapasen ohjeen mukaisesti

5.4.2. Ihanat tuohityöt (perusteet, 1 op), 2 op

Uusi kurssi lv. 2024-2025

Opettelemme tuohitöiden perusasiat ja valmistamme eri tekniikoilla esimerkiksi leipäkorin, säilytyskopan, erilaisia rasioita, koruja ja pientuotteita. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että jo kokeneemmille. Opettajalta mahdollisuus ostaa kurssilla käytettävä tuohimateriaali noin 8–30 €. Mukaan puukko, mattoveitsi, leikkuualusta, sakset, metalliviivain sekä noin 40 kpl pyykkipoikia. Osallistujille lähetetään tarkemmat ohjeet ennen kurssia.

Osaamistavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Kurssin suoritettuasi tiedät teoriassa tuohitöiden perusasiat kuten tuohen keräämisen ja säilömistä ja osaat käsitellä sekä leikata tuohta nauhoiksi. Lisäksi osaat punoa tuohesta suora- ja/tai vinopunonnalla esimerkiksi säilytyskopan, tai osaat valmistaa levytekniikalla koruja, rasia tai muita valitsemiasi tuohituotteita.

Opiskelija osaa

- kerätä tuohta ja säilöä sitä
- käsitellä ja leikata tuohta nauhoiksi
- punoa tuohesta suora- ja/tai vinopunonnalla tai levytekniikalla tuohituotteen

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Arviointi perustuu opettajan tekemiin havaintoihin opiskelijan työskentelyä seurattaessa ja lopputuloksen arvioinnissa. Kurssi arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija käsittelee tuohta tarkoituksenmukaisesti
- Opiskelija valitsee itselleen sopivantasoisien tuotteiden tehtäväksi
- Opiskelija valmistaa tuohityön ohjatusti joko punomalla tai levytyönä

8. Kuvataide

Kuvataideopetuksen tehtävä ja arvot Siilinjärven kansalaisopistossa

Opetuksen pohjana on kaikki ikäluokat tavoittava elinikäinen taidekasvatus. Visuaalis-esteettiseen elämänkatsomukseen ohjaaminen tapahtuu taiteen perusopetus- ja aikuisryhmissä kunkin kohderyhmän erityistarpeet huomioiden.

8.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kurseilla opiskelijan on mahdollista oppia kuvataidetta laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Kansalaisopiston kuvataidekursseilla opiskelija oppii ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja havaintojaan eri tekniikoita ja niiden yhdistelmiä niin, että hänelle syntyy innostunut ja henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Kuvataideopinnot ohjaavat opiskelijaa tavoitteelliseen itseilmaisuun kehittäen myös esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja sekä ymmärrystä taiteen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

Kansalaisopistoissa on tarjolla kursseja kuvataiteen eri osa-alueilta, kuten maalauksesta (esim. öljy-, vesi-, akryyli- ja temperamaaleilla), piirustuksesta (esim. lyijykynällä, hiilellä tai liiduilla), kuvanveistosta (esim. valaan, muovailten, valmiista esineistä rakentaen) tai taidegrafiikasta (esim. monotypia, puupiirros, syväpaino). Kurssin teemasta ja kestosta riippuen kuvataiteen kurseilla opiskelija oppii esim. värioppia, sommittelua ja taidehistoriaa oman työskentelyn ja opettajan luentojen kautta. Kurssista riippuen opiskelijan on mahdollista perehtyä myös esimerkiksi valokuvaukseen, mediataiteeseen, muotoiluun tai vaikkapa installaatioihin.

Siilinjärven kansalaisopiston taidekasvatuksen tavoitteena on itsetuntemuksen ja -ilmaisun kehittyminen. Monipuolisuus tarjonnassa antaa mahdollisuudet ja valmiudet materiaalien ja tekniikoiden käyttöön taiteen eri alueilla, kunkin oppijan toiveiden ja tarpeiden mukaan. Perinteisiä ja uutuusaineita tarjotaan tasapuolisesti.

Oppiminen perustuu jatkuvan palautteen antamiseen.

Kuvataiteen opetus Siilinjärvellä

Kuvallinen ilmaisu

- maalaukset (mm. akvarelli-, akryyli-, öljyvärimaalaukset)
- piirustus (mm. lyijykynä, hiili, tussi, liidut)
- taidegrafiikka
- valokuvaus

8.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan tai välineeseen tutustuttava kurssi.

Kansalaisopistojen taidekursseille on tyypillistä, että samalla kurssilla voi olla monentasoisia opiskelijoita, jolloin eritasoiset opiskelijat opiskelevat yhdessä oppien myös toisiltaan.

Opetusjärjestelyt Siilinjärven kansalaisopistossa

Opetus on ryhmäopetusta, jossa otetaan huomioon kuitenkin jokaisen opiskelijan yksilölliset tarpeet, tavoitteet ja taitotaso. Jos tasoryhmiä ei ole mahdollisuus järjestää, opettajan on osattavaa

eriyttää opetustaan kunkin opiskelijan tason mukaan. Ryhmäkoon on myös tästä syystä oltava suhteellisen pieni, usein enintään 12 oppilasta.

Opetusaineesta riippuen opettaja voi tilata opiskelijoille kurssilla käytettävät materiaalit yhteisesti.

8.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamista arvioi kurssin opettaja kurssin aikana. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

Arvioinnissa opiskelijan osaamista, työskentelyä ja omia tuotoksia tarkastellaan kurssille määriteltujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Kurssin osaamistavoitteet ja niiden arviointikriteerit kertovat opiskelijalle selkeästi mitä opiskelijan tulisi kurssin päätyttyä osata ja millä tasolla. Kurssista ja sen sisällöstä riippuen opiskelija osaamista arvioitaessa tarkastellaan esimerkiksi

- kuvallista tuottamista
- teknistä osaamista
- osallisuutta
- visuaalista ajattelua
- esteettistä, eettistä ja ekologista osaamista

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset sekä halu kehittyä oman henkilökohtaisen käsialansa pohjalta.

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, opiskelijan osaamista kehittävää ja vuorovaikutteista. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin. Tukena arvioinnille voi olla esimerkiksi portfolio, visuaalinen oppimispäiväkirja ja/tai keskustelut opettajan tai koko ryhmän kanssa. Kuvataiteessa myös itsearviointi, oman osaamisen tunnistaminen sekä oman työskentelyn sanallistaminen on tärkeää.

Siilinjärven kansalaisopiston kuvataiteen kursseja voi suorittaa alkeis,- jatko tai perustasolla. Osaamisen arviointi perustuu osaamistasosta riippuen seuraaviin kriteereihin:

Alkeistaso (A)

Alkeistasolla opiskelija esimerkiksi:

- osaa tuottaa ohjattuna kuvia/piirroksia/maalauksia/veistoksia
- osaa ohjattuna valita työhön sopivat materiaalit ja välineet
- osaa suunnitella ajankäyttöään ja noudattaa sovittua aikataulua
- opettelee luonnostelemaan ja hyödyntämään luonnostelua taiteellisessa työskentelyssään
- tutkii eri työvälineiden ja -materiaalien jälkeä ja niiden mahdollisuuksia
- ymmärtää kuvallisen tuottamisen prosessin omaisuuden ideoinnista suunnitteluun ja sommittelun kautta valmiiseen työhön
- tunnistaa taideteoksen kuvaelementit
- hahmottaa mittasuhteet
- hahmottaa valo- ja varjoalueet
- osaa työskennellä luokassa ja kurssilla käytettävien materiaalien ja välineiden kanssa ohjeistuksen mukaan sekä turvallisesti
- osaa dokumentoida työskentelynsä vaiheita ja pystyy perustelemaan tekemiään ratkaisuja
- tuo omia aiheita ja ideoita työskentelyyn
- harjoittelee havaintojen, mielikuvien ja ajatusten ilmaisemista visuaalisesti
- tunnistaa onnistumiset opettajan tukemana

- osaa keskustella omista ja muiden töistä yhdessä muun ryhmän kanssa
- osaa ottaa teoksistaan vastaan palautetta ja kehittää sen avulla omaa työtään
- osaa opettajan tukemana kehittää omaa kuvatulkinta- ja kuvanlukutaitoaan tutustumalla erilaisiin taideteoksiin ja osaa tarkastella kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista
- osaa rakentaa itselleen tarkoituksenmukaisen työskentely-ympäristön
- osaa kiinnittää työskentelyssään huomiota kestävän kehityksen näkökulmiin
- osaa suunnitella ajankäyttöään ja noudattaa sovittua aikataulua
- tunnistaa joitakin taidehistorian keskeisiä taitelijoita ja ismejä
- pystyy tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle eri aikoina ja eri kulttuureissa

Perustaso (B)

Perustasolla opiskelija esimerkiksi:

- toteuttaa taideteoksia
- käyttää työnsä sopivia työmenetelmiä
- työskentelee melko itsenäisesti
- osaa valita työnsä sopivat materiaalit ja välineet
- käyttää annettuja työmenetelmiä ja materiaaleja
- osaa työskennellä ideoinnista suunnittelun ja sommittelun kautta valmiiseen työhön
- osaa dokumentoida työnsä keskeisiä vaiheita ja perustella tekemiään ratkaisuja
- kehittää omaa luovaa ajatteluaan ja itseilmaisuaan
- osaa toteuttaa teoksia kurssin tavoitteiden mukaisesti ja kurssilla käytettäviä työmenetelmiä ja materiaaleja käyttäen, mutta voi tarvita siihen tukea
- osaa valita tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi, mutta voi tarvita siihen tukea
- osaa käyttää visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja, mutta tarvitsee osittain ohjausta
- osaa rakentaa teoksia oman työskentelyn ja kuvien havainnoinnin kautta tarviten kuitenkin jonkin verran ohjausta
- osaa tehdä luonnospiirustuksen työskentelyn pohjaksi ja hyödyntää luonnostelua työskentelyssään
- osaa ilmaista havaintojaan, mielikuviaan ja ajatuksiaan visuaalisesti
- osaa arvioida omaa taiteellista työskentelyään sanallisesti sekä kykenee keskustelemaan teoksista, tavoitteistaan ja ilmaisustaan yhdessä muiden kanssa
- kehittää aktiivisesti kuvatulkinta- ja kuvanlukutaitoaan tutustumalla taideteoksiin
- tunnistaa useampia taidehistorian keskeisiä taitelijoita ja ismejä
- erottaa taideteoksen kuvaelementit ja hahmottaa mittasuhteita sekä valo- ja varjoalueita
- asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta sekä keskustelelee teoksista
- osaa tarkastella taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaisia ilmiöitä
- osaa tutkia kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä
- osaa tarkastella erilaisia kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista
- hahmottaa taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle eri aikoina ja eri kulttuureissa
- osaa tutkia kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja
- osaa käyttää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin keinoja kuvailmaisussaan ja tehdä omakohtaisia ratkaisuja
- ottaa visuaalisessa ilmaisussaan huomioon kestävän kehityksen näkökulmia
- osaa tarkastella omia ja muiden kuvakulttuureja sekä taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaisia ilmiöitä
- osaa toimia vastuullisesti ja oma-aloitteisesti
- kehittää omaa ilmaisuaan
- osaa työskennellä turvallisesti materiaalien ja välineiden kanssa
- noudattaa sovittua aikataulua
- osaa työskennellä luokassa ohjeistuksen mukaan ja turvallisesti

- osaa itsenäisesti rakentaa itselleen tarkoituksenmukaisen työskentely-ympäristön
- osaa kiinnittää huomiota ekologisiin näkökulmiin työskentelyssä ja materiaalien hankinnassa

Jatkotaso (C)

Jatkotasolla opiskelija esimerkiksi:

- osaa käyttää maalaustaiteelle ominaisia visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja luovasti ja monipuolisesti
- suunnittelee ajankäyttöään, noudattaa suunniteltua aikataulua ja pystyy korjaamaan sitä muuttuvissa olosuhteissa
- osaa ilmaista omia havaintojaan, mielikuviaan ja ajatuksiaan luovasti ja visuaalisesti
- osaa työskennellä prosessinomaisesti ideoinnista suunnittelun ja sommittelun kautta valmiiseen työhön
- dokumentoi työnsä keskeisiä vaiheita ja osaa perustella tekemiään ratkaisuja
- valitsee tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja materiaaleja oman ilmaisunsa toteuttamiseksi
- pyrkii syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan käyttäen materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja luovasti ja monipuolisesti
- osaa aktiivisesti hyödyntää luonnostelua taiteellisessa työskentelyssä
- osaa asettaa teoksiaan esille, ottaa vastaan ja antaa perusteltua palautetta
- pystyy arvioimaan omaa taiteellista työskentelyään sanallisesti
- kykenee keskustelemaan teoksista, tavoitteistaan ja ilmaisustaan yhdessä muiden kanssa
- tunnistaa useita taidehistorian ismejä ja niiden keskeisiä taiteilijoita ja heidän teoksiaan
- pystyy tarkastelemaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä
- osaa tarkastella erilaisia kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista
- kehittää omaa luovaa ajatteluaan ja itseilmaisuaan
- osaa työskennellä luokassa turvallisesti ja toiset huomioon ottaen
- osaa valita työlleen sopivat materiaalit ja välineet ja työskentelee turvallisesti niiden kanssa
- osaa hankkia tarvittavat työvälineet ja materiaalit ja ottaa huomioon myös kestävän kehityksen näkökulmat
- osaa säilyttää työvälineet ja materiaalit asianmukaisesti
- osaa rakentaa itselleen tarkoituksen mukaisen työskentely-ympäristön
- osaa kiinnittää huomiota ekologisiin näkökulmiin työskentelyssä
- ottaa visuaalisessa ilmaisussaan huomioon kestävän kehityksen näkökulmia

8.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Maalauksen perustason B -kurssikokonaisuuden (opintokokonaisuuden nimi: Maalauksen aakkoset) voi suorittaa joko Taidepaja tai Päiväpiirtäjät -kurssilla yhden lukuvuoden aikana.

8.4.1. Maalauksen aakkoset (Taidepaja/ Päiväpiirtäjät), 4 op

Kurssi on perustason kurssi, jolla opiskelija oppii perustiedot ja – taidot väriopista ja sommittelusta sekä akvarelli-, akryyli – ja öljyvärimaalauksesta sekä sekatekniikasta. Lukuvuoden aikana kurssilla maalataan 4-8 eri tekniikoilla toteutettavaa maalausta. Tavoitteena on myös oppia luonnostelemaan ideoita sekä arvioimaan omaa työskentelyä sekä oppia antamaan rakentavaa palautetta.

Osaamisperustaisesti suoritettava kurssi sisältää lähiopetuksen lisäksi n. 12 - 14 t/ lukukausi itsenäistä työskentelyä (mm. luonnostelua ja väriopin sekä sommittelun tehtäviä). Kurssilla edetään suunnitellun ohjelman mukaan eri tekniikoihin, materiaaleihin ja taiteen lajeihin tutustuen

ja yksilöllistä kuvailmaisua kehittäen. Kurssilla tutkitaan myös taidekuvia ja pohditaan kuvien kautta omaa taidesuhdetta. Osaamisen kriteerit ja arvioinnin perusteet opiskelija saa kurssin alussa.

Kurssin voi halutessaan suorittaa joko neljän opistopisteen kokonaisuutena ja osakokonaisuuksina (akvarelli-, akryyli- tai öljyvärimaalauksen sekä sekatekniikan osakokonaisuudet), joista jokainen on yhden opintopisteen suuruinen. Maalauksen aakkoset kokonaisuuden (4 op) saa suoritettua, kun kaikki neljä osakokonaisuutta on suoritettu. Jos osakokonaisuuksia suorittaa vain esim 2 lukuvuodessaan, silloin Maalauksen aakkoset kokonaisuuden saavuttaa kahdessa lukuvuodessa.

Osaamistavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Opiskelija osaa:

Eri maalaustekniikoiden perusteet, perusvärisekoitukset, sommittelun perusteet sekä näiden soveltamisen omassa työskentelyssä

- väriopin perusteet
- sommittelun perusteet
- akvarellimaalauksen perusteet
- akryylivärimaalauksen perusteet
- öljyvärimaalauksen perusteet
- luonnostella ideat
- arvioida omaa työskentelyä ja perustella valinnat
- antaa rakentavaa palautetta kanssaoppijoille
- tehdä luovia ja omaleimaisia ratkaisuja
- sekatekniikan perusteet
- noudattaa sovittuja aikatauluja
- toimia vastuullisesti (yhteisten välineiden kunnossapito)

Keskeiset sisällöt

Tutustumme Maalauksen aakkosissa eri tekniikoihin kuten akvarelli-, akryyli- ja öljyvärimaalaukseen ja materiaaleihin. Opiskelemme väriopin ja sommittelun perusteita, opettelemme luonnostelemaan ja harjoittelemme oman työskentelyn arviointia ja opimme antamaan rakentavaa palautetta kanssaoppijoille.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Arviointi tapahtuu opetuksen yhteydessä jatkuvana näyttönä. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- soveltaa väriopin periaatteita maalaamisessaan
- käyttää sommittelun perusperiaatteita kuvan rakentamisessa
- luonnostella aiheensa ja kehittää ideoitaan
- käyttää akvarellivärejä tarkoituksenmukaisesti
- käyttää akryylivärejä tarkoituksenmukaisesti

- käyttää öljyvärejä tarkoituksenmukaisesti
- käyttää sekatekniikan keinoja luovasti
- osallistuu aktiivisesti sekä itsearvioon että kanssaoppijoiden palautteenantoon

8.4.2. Maanantaimaalarit, syksy (1 op), 1 op Uusi kurssi lv. 2024-2025

Aloita viikko iloiten ja oppien kaikki mahdollinen ja mahdoton maalaamisesta! Kurssilla valmistuu niin perinteisiä maalauksia (akryyli ja akvarelli) kuin kokeellisia, rajoja rikkovia, teoksia sekatekniikalla. Paljon uutta, vähän vanhaa, toisinaan lainattua ja runsaasti värejä. Tunneilla on mukana myös lyhyitä teoriaosuuksia esim. sommittelusta tai taidehistoriasta. Ryhmä soveltuu kaikille maalauksesta kiinnostuneille. Kurssin voi halutessaan suorittaa osaamisperustaisesti (1 op/lukukausi), jolloin: opit perustiedot ja – taidot väriopista ja sommittelusta sekä akvarelli- että akryylimaalauksesta. Maalaat kurssilla 4-8 eri tekniikoilla toteutettavaa maalausta tavoitteiden mukaan. Opit myös luonnostelevaan ideoitasi sekä arvioimaan omaa työskentelyäsi. Osaamisperustaisesti suoritettava kurssi sisältää n. 7 t itsenäistä työskentelyä (mm. luonnostelua ja väriopin sekä sommittelun tehtäviä). Osaamisen kriteerit ja arvioinnin perusteet opiskelija saa syksyllä, kurssin alussa.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- väriopin perusteet
- sommittelun perusteet
- akvarellimaalauksen perusteet
- luonnostella ideat
- arvioida omaa työskentelyä ja perustella valinnat
- antaa rakentavaa palautetta
- tehdä luovia ja omaperäisiä ratkaisuja
- noudattaa sovittuja aikatauluja
- toimia vastuullisesti (yhteisten välineiden kunnossapito)

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Arviointi tapahtuu opetuksen yhteydessä jatkuvana näyttönä. Sanallinen palaute viimeisessä kritiikissä. Arviointi hyväksytty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- maalaa 4-8 eri tekniikoilla toteutettavaa maalausta tavoitteiden mukaisesti
- soveltaa väriopin ja sommittelun periaatteita työskentelyssään
- luonnostelee ideoita
- arvioi omaa työskentelyä

8.4.3. Maanantaimaalarit, kevät (1 op), 1 op Uusi kurssi lv. 2024-2025

Aloita viikko iloiten ja oppien kaikki mahdollinen ja mahdoton maalaamisesta! Kurssilla valmistuu niin perinteisiä maalauksia (akryyli ja akvarelli) kuin kokeellisia, rajoja rikkovia, teoksia

sekatekniikalla. Paljon uutta, vähän vanhaa, toisinaan lainattua ja runsaasti värejä. Tunneilla on mukana myös lyhyitä teoriaosuuksia esim. sommittelusta tai taidehistoriasta. Ryhmä soveltuu kaikille maalauksesta kiinnostuneille. Kurssin voi halutessaan suorittaa osaamisperustaisesti (1 op/lukukausi), jolloin: opit perustiedot ja – taidot väriopista ja sommittelusta sekä akvarelli- että akryylimaalauksesta. Maalaat kurssilla 4-8 eri tekniikoilla toteutettavaa maalausta tavoitteiden mukaan. Opit myös luonnostelevaan ideoitasi sekä arvioimaan omaa työskentelyäsi. Osaamisperustaisesti suoritettava kurssi sisältää n. 7 t itsenäistä työskentelyä (mm. luonnostelua ja väriopin sekä sommittelun tehtäviä). Osaamisen kriteerit ja arvioinnin perusteet opiskelija saa syksyllä, kurssin alussa.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- väriopin perusteet
- sommittelun perusteet
- akvarellimaalauksen perusteet
- luonnostella ideat
- arvioida omaa työskentelyä ja perustella valinnat
- antaa rakentavaa palautetta kanssaoppijoille
- tehdä luovia ja omaleimaisia ratkaisuja
- noudattaa sovittuja aikatauluja
- toimia vastuullisesti (yhteisten välineiden kunnossapito)

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Arviointi tapahtuu opetuksen yhteydessä jatkuvana näyttönä. Sanallinen palaute viimeisessä kritiikissä. Arviointi hyväksyty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- maalaa 4-8 eri tekniikoilla toteutettavaa maalausta tavoitteiden mukaisesti
- soveltaa väriopin ja sommittelun periaatteita työskentelyssään
- luonnostelee ideoita
- arvioi omaa työskentelyä